

Zadanie 1.

a)

Wartość C obliczamy z warunku sumowania się prawdopodobieństw do jedności:

$$\sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n p_{ij} = 1$$

$$0.75 + C = 1$$

$$C = 0.25$$

Kompletna postać tabelki jest zatem następująca:

Y	0	1	2
X			
-1	0.1	0.1	0.25
1	0.05	0.25	0
3	0.1	0	0.15

Prawdopodobieństwo warunkowe obliczamy ze wzoru:

$$P(X > 0 | Y > 0) = \frac{P(X > 0, Y > 0)}{P(Y > 0)} \quad (\text{licznik pogrubiony w tabelce})$$

$$P(X > 0 | Y > 0) = \frac{0.4}{0.75}$$

b)

Aby zmienne były niezależne prawdopodobieństwa poszczególnych par wartości powinny być równe iloczynowi odpowiednich prawdopodobieństw brzegowych.

Warunek ten **nie jest spełniony**, np.:

$$P(X = 3, Y = 1) = 0$$

Podczas gdy:

$$P(X = 3) = 0.1 + 0 + 0.15 = 0.25$$

$$P(Y = 1) = 0.1 + 0.25 + 0 = 0.35$$

Wobec tego:

$$P(X = 3) \cdot P(Y = 1) \neq P(X = 3, Y = 1)$$

Zmienne X i Y nie są niezależne, a zatem są zależne.

Zadanie 2.

Wartość C wyliczamy z warunku $\iint_{R^2} f(x, y) dx dy = 1$

W naszym przypadku funkcja gęstości niezerowe wartości osiąga tylko w pewnym obszarze D , który jest kwadratem: $D: \begin{cases} -1 \leq x \leq 1 \\ 0 \leq y \leq 2 \end{cases}$, wobec tego:

U nas:

$$\iint_{R^2} f(x, y) dx dy = \iint_D Cx^2 y dx dy = C \cdot \int_{-1}^1 x^2 dx \cdot \int_0^2 y dy = C \cdot \frac{2}{3} \cdot 2 = \frac{4}{3} C = 1$$

$$\text{Stąd } C = \frac{3}{4}$$

Dystrybuantę dwuwymiarowej zmiennej losowej wyliczam ze wzoru:

$$F(x, y) = \int_{-\infty}^x \left[\int_{-\infty}^y f(u, v) dv \right] du$$

$$\text{A zatem: } F(0, 1) = \int_{-\infty}^0 \left[\int_{-\infty}^1 f(x, y) dy \right] dx =$$

{ograniczamy się do przedziału gdzie gestosc jest niezerowa}

$$= \int_{-1}^0 dx \int_0^1 0.75 \cdot x^2 y dy = 0.75 \cdot \int_{-1}^0 x^2 dx \cdot \int_0^1 y dy = \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{8}$$

Zadanie 3.

Wartość C wyliczamy tak samo, jak w poprzednim zadaniu. Tym razem jednak obszar, w którym funkcja gęstości jest niezerowa może być zapisany następująco (nie jest to już prostokąt, tylko trójkąt):

$$D: \begin{cases} 0 \leq x \leq 1 \\ 0 \leq y \leq 2x \end{cases}$$

Wobec tego:

$$\iint_{\mathbb{R}^2} f(x, y) dx dy = \iint_D Cx^2 dx dy = C \cdot \int_0^1 dx \int_0^{2x} x^2 dy = C \cdot \int_0^1 2x^3 dx = \frac{C}{2}$$

A zatem musi być spełniony warunek:

$$\frac{C}{2} = 1 \Rightarrow C = 2$$

Dla dwuwymiarowych zmiennych losowych typu ciągłego warunkiem koniecznym i wystarczającym ich niezależności jest spełnienie dla $x, y \in \mathbb{R}$ równości:

$$f_{X, Y} = f_X(x) \cdot f_Y(y)$$

Wyznaczamy gęstości rozkładów brzegowych:

$$f_X(x) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(x, y) dy = \int_{-\infty}^0 0 + \int_0^{2x} 2x^2 dy + \int_{2x}^{+\infty} 0 = \int_0^{2x} 2x^2 dy = 4x^3$$

Skąd:

$$f_X(x) = \begin{cases} 4x^3 & \text{gdy } 0 \leq x \leq 1 \\ 0 & \text{przeciwnie} \end{cases}$$

$$f_Y(y) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(x, y) dx = \int_{-\infty}^{y/2} 0 + \int_{y/2}^1 2x^2 dx + \int_1^{+\infty} 0 = \int_{y/2}^1 2x^2 dx = \left[\frac{2}{3} x^3 \right]_{x=y/2}^{x=1} = \frac{2}{3} - \frac{2}{3} \cdot \frac{y^3}{8}$$

Zatem:

$$f_Y(y) = \begin{cases} \frac{2}{3} - \frac{y^3}{12} & \text{gdy } 0 \leq y \leq 2 \\ 0 & \text{przeciwnie} \end{cases}$$

Zatem:

$$f_X(x) \cdot f_Y(y) = 4x^3 \cdot \left(\frac{2}{3} - \frac{y^3}{12} \right) \neq f(x, y)$$

Zmienne X i Y nie są niezależne.

Gęstość warunkową wyznaczamy jako:

$$f_{Y|X}(x, y) = \frac{f(x, y)}{f_X(x)}$$

Wobec tego

$$f_{Y|X}(y) = \begin{cases} \frac{2x^2}{4x^3} = \frac{1}{2x} & \text{dla } 0 \leq y \leq 2x \\ 0 & \text{dla pozostałych } y \end{cases},$$

przy ustalonym x z przedziału $[0,1]$.